

ΜΑΘΗΜΑ 4 ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΕΣ

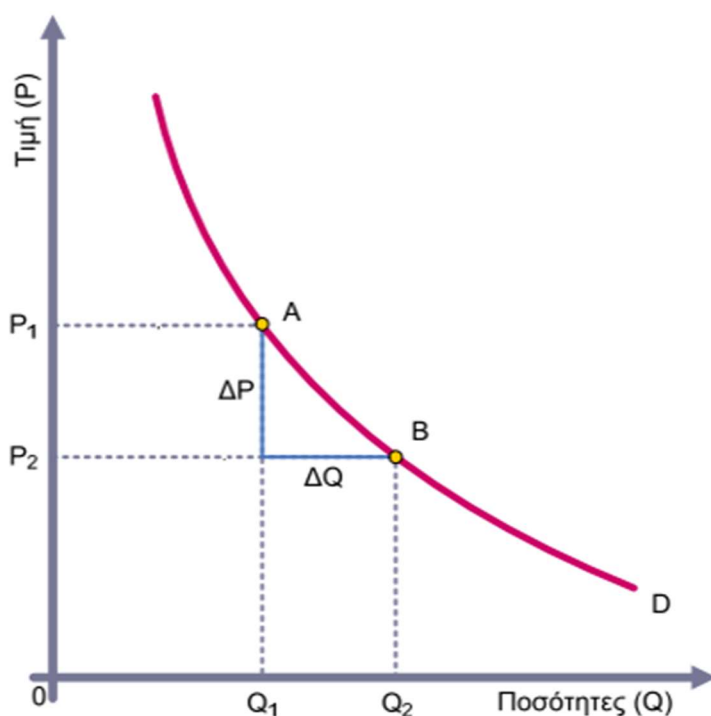
ΔΕΟ34-ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ελαστικότητα της ζήτησης

Από τον νόμο της ζήτησης γνωρίζουμε πώς μεταβάλλεται η ζητούμενη ποσότητα όταν μεταβληθεί η τιμή ενός αγαθού. Έχει μεγάλη χρησιμότητα να γνωρίζουμε, επιπλέον, το μέγεθος της μεταβολής της ποσότητας σε μια μεταβολή της τιμής. Π.χ., είναι χρήσιμο για την άσκηση οικονομικής πολιτικής, να γνωρίζουμε πόσο θα μειωθεί η ζήτηση βενζίνης, εάν η τιμή αυξηθεί κατά 5%. Την πληροφορία αυτή μάς δίδει η ελαστικότητα της ζήτησης ως προς την τιμή

ΟΡΙΣΜΟΣ: Η ελαστικότητα της ζήτησης ως προς την τιμή ορίζεται ως ο λόγος της ποσοστιαίας μεταβολής της ζητούμενης ποσότητας προς την ποσοστιαία μεταβολή της τιμής.

Ο ορισμός της ελαστικότητας γίνεται σαφής με τη βοήθεια του Διαγράμματος που δείχνει την (συνολική) καμπύλη ζήτησης ενός αγαθού. Έστω ότι, αρχικά, η τιμή είναι P_1 και η ζητούμενη ποσότητα Q_1 , και ότι η τιμή μειώνεται σε P_2 . Η καμπύλη της ζήτησης δείχνει ότι, η ζητούμενη ποσότητα θα αυξηθεί σε Q_2 . Η μεταβολή της τιμής κατά ΔP έχει ως αποτέλεσμα τη μεταβολή της ποσότητας κατά ΔQ .

Ελαστικότητα της ζήτησης E_p ως προς τη τιμή δείχνει τον βαθμό ανταπόκρισης της ζητούμενης ποσότητας ενός αγαθού στις μεταβολές τις τιμής. Η ελαστικότητα της ζήτησης παίρνει τιμές από $-\infty$ έως 0. Επομένως :

$$E_p = \frac{\text{ποσοστιαία μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας}}{\text{ποσοστιαία μεταβολή της τιμής}} \Leftrightarrow E_p = \frac{\%DQ}{\%DP}$$

Η ποσοστιαία μεταβολή είναι πάντα ο λόγος τελικό -αρχικό προς αρχικό

$$E_p = \frac{\frac{Q_T - Q_A}{Q_A}}{\frac{P_T - P_A}{P_A}} \Leftrightarrow E_p = \frac{dQ}{dP} * \frac{P}{Q}$$

Ελαστικότητα της ζήτησης ως προς την τιμή του προϊόντος $E_D = \frac{dQ}{dP} * \frac{P}{Q}$

, όπου dq = μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας, dp = μεταβολή της τιμής ,

P = αρχική τιμή,

Q = αρχική ζητούμενη ποσότητα.

Ο συντελεστής ελαστικότητας της ζήτησης $\frac{dQ}{dP}$ ή αλλιώς η κλίση ή η παράγωγος έχει αρνητικό πρόσημο γιατί όταν αυξάνεται η τιμή μειώνεται η ποσότητα.

Αν: $|E_p| > 1$ ελαστική ζήτηση (δηλαδή, $dq > dp$)

$|E_p| < 1$ ανελαστική ζήτηση (δηλαδή, $dq < dp$)

$|E_p| = 1$ μοναδιαία ζήτηση (δηλαδή, $dq = dp$)

$|E_p| = 0$ πλήρως ανελαστική ζήτηση (δηλαδή, μία μεταβολή της p δεν επιφέρει μεταβολή στην q)

$|E_p| = \infty$ απείρως ελαστική ζήτηση (δηλαδή, η q μεταβάλλεται και χωρίς μεταβολή της p)

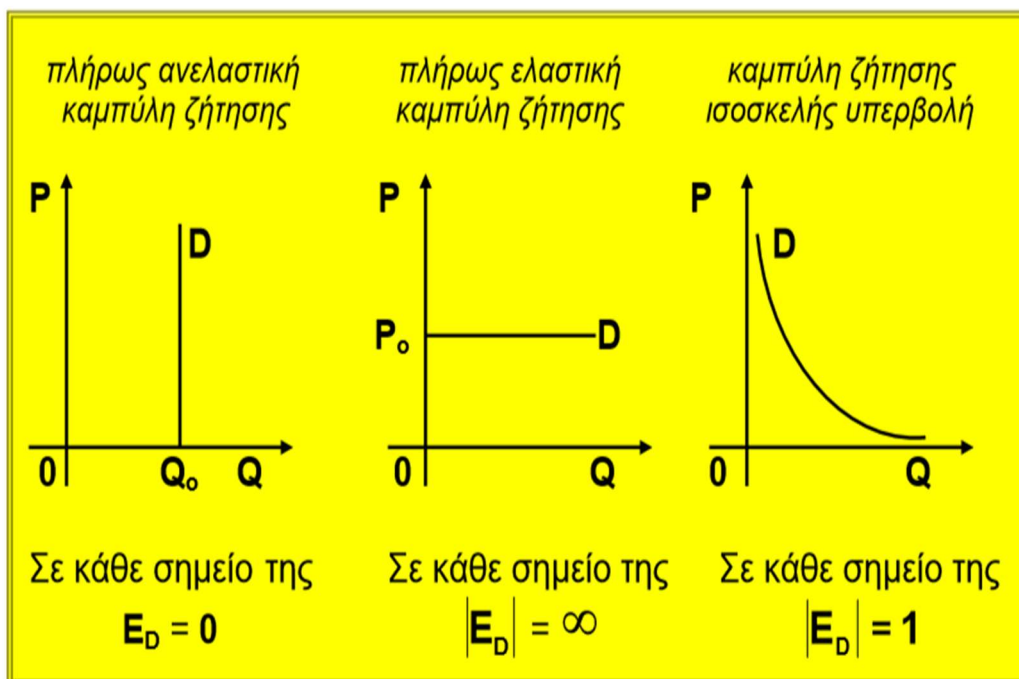
ΕΙΔΙΚΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΣΚΕΛΟΥΣ ΥΠΕΡΒΟΛΗΣ

Μπορεί να μας δίνεται η συνάρτηση της μορφής $Q = \frac{A}{P}$ ΤΟΤΕ

Για τη μορφή αυτή συνάρτησης γνωρίζουμε ότι η ελαστικότητα της $= -1$ επίσης η συνολική δαπάνη η τα έσοδα θα είναι το γινόμενο

$$TR = P * Q \text{ δηλαδή } A = P * Q$$

Οι περιπτώσεις των καμπυλών ζήτησης με σταθερή E_D είναι:

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- Εάν σου δίνεται η συνάρτηση ζήτησης ή η αντίστροφη της τότε χρησιμοποιείς τον τύπο

$$E_p = \frac{dQ}{dP} * \frac{P}{Q}$$

Γιατί Το τμήμα του τύπου $\frac{dQ}{dP}$ είναι η παράγωγος της συνάρτησης

$$Q_D = \alpha + \beta P \text{ ME } \alpha > 0 \text{ και } \beta < 0$$

Παράδειγμα $Q_D = 100 - 2P$ η παράγωγος του είναι -2 δηλαδή στον τύπο ο όρος $\frac{dQ}{dP} = -2$

- Μπορεί να μας δίνεται η **αντίστροφη συνάρτηση ζήτησης** δηλαδή η μορφή $P = 50 - 2Q$ τότε ή θα λύνουμε ως προς Q και κατά συνέπεια $P = 50 - 2Q \Leftrightarrow 2Q = 50 - P \Leftrightarrow Q = \frac{50}{2} - \frac{1}{2}P$

Έτσι ο όρος $\frac{dQ}{dP} = -\frac{1}{2} = -0,5$

Ή ο άλλος τρόπος

$$E_d = \frac{P}{Q} * \frac{1}{\frac{dP}{dQ}} \quad \text{όπου} \quad \text{o} \quad \text{όρος}$$

$\frac{dP}{dQ}$ αφορά την αντίστροφη συνάρτηση ζήτησης $P = 50 - 2Q$

Σε αυτή τη περίπτωση η παράγωγος είναι $\frac{dP}{dQ} = -2$

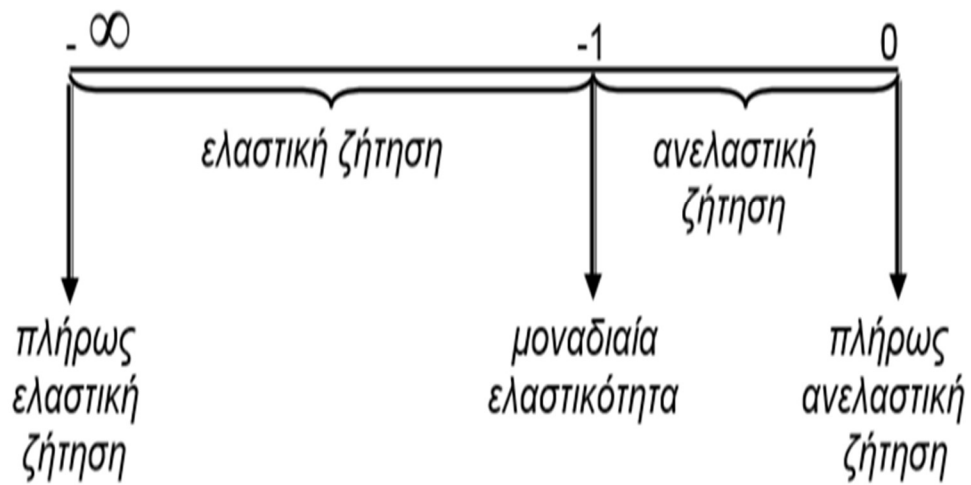
- Εάν σου δίνει ποσότητες ή ποσοστά τότε πηγαίνει με την μορφή του

$$\text{τύπου } E_p = \frac{\frac{Q_T - Q_A}{Q_A}}{\frac{P_T - P_A}{P_A}}$$

- Απαραίτητη προϋπόθεση για τον υπολογισμό της ελαστικότητας είναι να είναι σταθεροί οι προσδιοριστικοί παράγοντες της ζήτησης και να μεταβάλλεται η τιμή

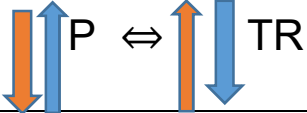

Παρατηρήσεις:

1. Η E_D παίρνει αρνητικές τιμές λόγω του νόμου της ζήτησης ($\Delta Q/\Delta P < 0$).
2. Οι τιμές που παίρνει η E_D είναι:

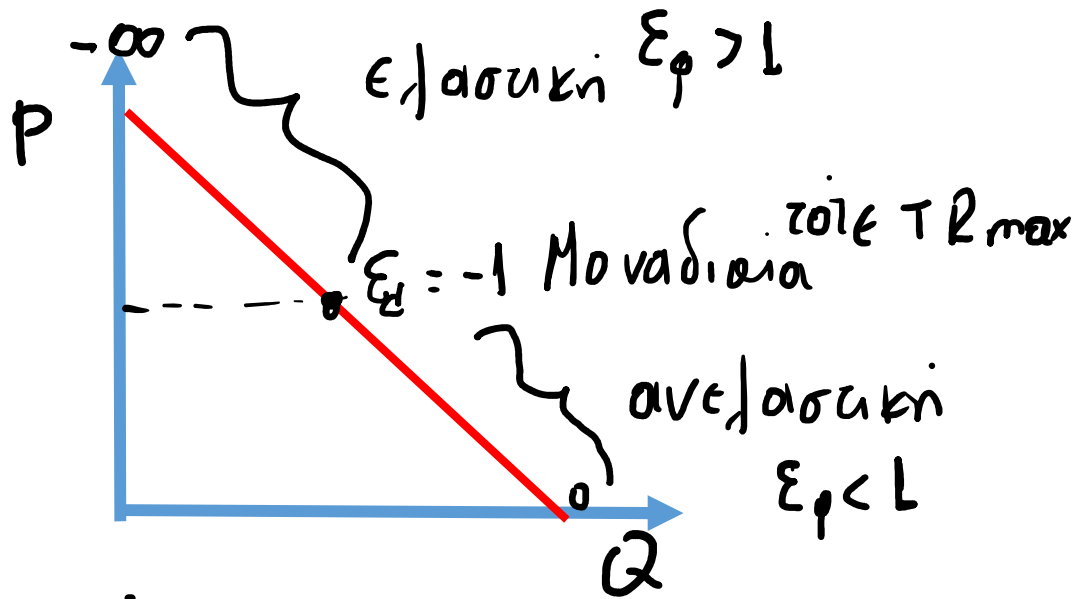

ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΑ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΤΗ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Ελαστική ζήτηση έχουμε ,όταν $\epsilon_p > 1$ δηλαδή πιο οριζόντια
 Που σημαίνει ,ότι η ποσοστιαία μεταβολή της ποσότητας είναι μεγαλύτερη από την ποσοστιαία μεταβολή της τιμής

Ελαστική $\epsilon_p > 1$	<p>$\% \Delta Q > \% \Delta P$ κατά απόλυτες τιμές .</p> <p>Που σημαίνει ,ότι η ποσοστιαία μεταβολή της ποσότητας είναι μεγαλύτερη από την ποσοστιαία μεταβολή της τιμής</p>	<p>Τι γίνεται με τη συνολική δαπάνη δηλαδή τα συνολικά έσοδα αν αυξηθεί η μειωθεί η τιμή του αγαθού</p> <p>$P \Leftrightarrow TR$</p>
Μοναδιαία ελαστικότητας $\epsilon_p = -1$	<p>$\% \Delta Q = \% \Delta P$</p> <p>Που σημαίνει ,ότι η ποσοστιαία μεταβολή της ποσότητας είναι ίση με την ποσοστιαία μεταβολή της τιμής</p>	<p>$P \Leftrightarrow TR$</p> <p>Τότε τα TR είναι MAX Και αμετάβλητα</p>
Ανελαστική $\epsilon_p < 1$	<p>$\% \Delta Q < \% \Delta P$</p> <p>Που σημαίνει ,ότι η ποσοστιαία μεταβολή της ποσότητας είναι μικρότερη από την ποσοστιαία μεταβολή της τιμής</p>	<p>$P \Leftrightarrow TR$</p>
Πλήρως ανελαστική $\epsilon_p = 0$	<p>$\% \Delta Q = 0$</p> <p>Η ζητούμενη ποσότητα δεν επηρεάζεται καθόλου από τις μεταβολές της τιμής</p>	<p>Αγαθά που δεν έχουν υποκατάστατα.</p>
Πλήρως ελαστική $\epsilon_p = \infty$	<p>Αύξηση της τιμής θα μηδενίσει την ζητούμενη ποσότητα</p>	<p>Μια μείωση της τιμής θα αύξηση την ζητούμενη ποσότητα απεριόριστα ενώ μια αύξηση θα οδήγησε τους καταναλωτές να στραφούν σε υποκατάστατα</p>

- ΟΤΑΝ ΕΜΕΙΣ ΑΚΟΥΜΕ ΕΣΟΔΑ Η ΔΑΠΑΝΗ ΓΙΑ ΕΜΑΣ ΕΙΝΑ ΙΔΙΑ ΕΚΦΡΑΣΗ

Οι προσδιοριστικοί παράγοντες της ελαστικότητας ζήτησης ως προς την τιμή

Επιστρέφουμε τώρα στην ελαστικότητα της ζήτησης ως προς την τιμή του ίδιου αγαθού, για να μελετήσουμε τους παράγοντες που προσδιορίζουν το μέγεθός της.

Οι παράγοντες αυτοί είναι: (1) **Η ένταση της προτίμησης για το αγαθό.** Όσο μεγαλύτερη είναι η επιθυμία για ένα αγαθό, τόσο μικρότερη είναι η επίδραση της μεταβολής της τιμής και, κατά συνέπεια, τόσο μικρότερη η ελαστικότητα. Ακραίο παράδειγμα είναι η περίπτωση ζήτησης φαρμάκων, που πρέπει να έχουν μικρή ελαστικότητα.

(2) **Η ύπαρξη υποκατάστατων αγαθών.** Η ελαστικότητα ζήτησης ενός αγαθού που έχει στενά υποκατάστατα πρέπει να είναι μεγάλη, διότι εάν η τιμή του π.χ. αυξάνεται, η κατανάλωση εύκολα στρέφεται προς τα υποκατάστατα αγαθά. Αντιθέτως, εάν η τιμή του μειώνεται, η ζήτησή του αυξάνεται, διότι η κατανάλωση στρέφεται προς αυτό εγκαταλείποντας τα υποκατάστατα αγαθά. Υποκατάστατα αγαθά μπορούν να θεωρηθούν οι διάφορες μάρκες κρασιών μεταξύ τους, η τηλεόραση και ο κινηματογράφος, τα φασόλια και οι φακές.

3) **Το χρηματικό ποσό που δαπανά ο καταναλωτής στο αγαθό σε σχέση με το εισόδημά του.** Όσο πιο μικρή είναι η αναλογία της δαπάνης για ένα αγαθό στο εισόδημα του καταναλωτή, τόσο μικρότερη είναι η σημασία της μεταβολής της τιμής του αγαθού, και συνεπώς τόσο μικρότερη η ελαστικότητα της ζήτησης του αγαθού. Π.χ. η ελαστικότητα της ζήτησης για αλάτι είναι μικρή, διότι η αγορά αλατιού απορροφά τόσο μικρό μέρος του εισοδήματος ενός νοικοκυριού, που η μεταβολή της τιμής του αλατιού δεν έχει ουσιαστικά καμία επίδραση στην αγοραστική δύναμη του νοικοκυριού.

ΑΣΚΗΣΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ

1) Η Ζήτηση των ζαχαρωτών δίνεται από τη σχέση $Q_D = 1000 - 5P$ και η προσφορά από την σχέση $Q_S = -500 + 10P$. η ελαστικότητα της ζήτησης στο σημείο ισορροπίας είναι :

a) -0,5

b) -1

g)-1,5

d)-2

Αρχικά Θα πρέπει να βρω το σημείο ισορροπίας. Για να βρω το σημείο αυτό θα πρέπει να εξισώσω $Q_D = Q_S \Leftrightarrow 1000 - 5P = -500 + 10P \Leftrightarrow 5P = 500 \Leftrightarrow$

$P = 100$ όπου η τιμή αυτή είναι η τιμή ισορροπίας.

Για την τιμή αυτή αντικαθιστώντας σε μια από τις δυο συναρτήσεις θα βρω την ποσότητα ισορροπίας. Επομένως $Q_D = 1000 - 5 * 100 \Leftrightarrow Q = 500$

Η Ελαστικότητα της ζήτησης ως προς την τιμή στο σημείο ισορροπίας

$$E_d = \frac{DQ}{DP} * \frac{P}{Q} \Leftrightarrow E_d = (100 - 5P)' * \frac{100}{500} \Leftrightarrow E_d = -5 * \frac{1}{5} \Leftrightarrow E_d = -1$$

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Αν η τιμή P αυξηθεί(μειωθεί) κατά 1% τότε η ζητούμενη ποσότητα θα μειωθεί (αυξηθεί) κατά την ελαστικότητα *1%αντιστοιχα.

Άσκηση

Δίνεται η συνάρτηση ζήτησης $Q_d = 30 - 2P$ Να υπολογίσετε τη συνάρτηση ελαστικότητας ως προς τη τιμή $E_{d(p)}$ Να υπολογισθεί η ελαστικότητα όταν η τιμή $P=4$ και να ερμηνευτεί

Λύση

Γράφουμε τον τύπο της ελαστικότητας $E_d = \frac{dQ}{dP} * \frac{P}{Q}$

Διαλέξαμε αυτόν τον τύπο διότι έχουμε συνάρτησή ζήτησης την

$$Q_d = 30 - 2P$$

Η παράγωγος $\frac{dQ}{dP} = Q' = (30 - 2P)' = -2$ επομένως

$$E_d = \frac{dQ}{dP} * \frac{P}{Q} \Leftrightarrow E_d = (-2) * \frac{P}{30 - 2P} \Leftrightarrow E_d = \frac{-2P}{30 - 2P}$$

$$\Leftrightarrow E_d = \frac{-2P}{-2(-15 + P)} \Leftrightarrow E_d = \frac{P}{P - 15}$$

$$B) E_{d(4)} = \frac{P}{P-15} = \frac{4}{4-15} = -0,364$$

Αν η τιμή P από 4€ αυξηθεί(μειωθεί) κατά 1% τότε η ζητούμενη ποσότητα θα μειωθεί (αυξηθεί) κατά την ελαστικότητα (χωρίς το πρόσημο) $0,364*1\%$ αντιστοιχα.δηλαδη=0,364%

Άσκηση

Για τα παρακάτω αγαθά, εξηγήστε γιατί η ελαστικότητα ζήτησης θα είναι μικρή ή μεγάλη: φάρμακα, πιπέρι, θεατρική παράσταση, μικρό αυτοκίνητο FIAT, χώρος κατοικίας σε τετραγωνικά μέτρα.

Απάντηση Ασπιρίνη: μικρή ελαστικότητα, διότι είναι αναγκαία.

Πιπέρι: μικρή ελαστικότητα, διότι η σχετική δαπάνη είναι πολύ μικρό μέρος του εισοδήματος του καταναλωτή.

Θεατρική παράσταση: μεγάλη ελαστικότητα, διότι έχει πολλά υποκατάστατα και διότι η δαπάνη είναι σημαντική ως προς το εισόδημα.

Μικρό αυτοκίνητο: μεγάλη ελαστικότητα, διότι η δαπάνη είναι σημαντική και διότι υπάρχουν πολλά άλλα μικρά αυτοκίνητα.

Χώρος κατοικίας: μεγάλη, διότι η σχετική δαπάνη είναι σημαντικό μέρος του εισοδήματος του καταναλωτή.

Άσκηση

Η τιμή της βενζίνης είναι $P = 1,5\text{€}$ ανά λίτρο, η κατανάλωση βενζίνης είναι $Q = 15$ εκατ. λίτρα την εβδομάδα, και η ελαστικότητα ζήτησης είναι $E = -2/3$. Ποια πρέπει να είναι η τιμή της βενζίνης για να μειωθεί η κατανάλωση στα 10 εκατ. λίτρα

Σύμφωνα με τον ορισμό της ελαστικότητας, έχουμε $E_d = \frac{dQ}{dP} * \frac{P}{Q}$ Θέλουμε η κατανάλωση

να μειωθεί κατά πέντε εκατ. λίτρα, δηλ. $\Delta Q = -5$.

$$E_d = \frac{dQ}{dP} * \frac{P}{Q} \Leftrightarrow -0,67 = \frac{-5}{dP} * \frac{1,5}{15} \Leftrightarrow -0,67 = \frac{-7,5}{15dP} \Leftrightarrow$$

$$-10,05dP = -7,5 \Leftrightarrow dP = \frac{-7,5}{-10,05} \Leftrightarrow dP = 0,75$$

Η ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΤΕΛΙΚΟ -ΑΡΧΙΚΟ=0,75 ΑΡΑ

Η ΤΕΛΙΚΗ ΤΙΜΗ =0,75+1,5=2,25 ΑΝΑ ΛΙΤΡΟ

Όταν η τιμή του αγαθού 'X' είναι 200 Ευρώ τότε η ζητούμενη ποσότητα είναι 300 Εάν η τιμή αυξηθεί κατά 25% η συνολική δαπάνη των καταναλωτών για το αγαθό γίνεται 62.500 Ευρώ

Ζητούνται:

α) να υπολογισθεί η ελαστικότητα ζήτησης του αγαθού

β) εάν η επιχείρηση θέλει να αυξήσει τα έσοδα της ποια τιμολογιακή πολιτική πρέπει να ακολουθήσει;

Λύση

α) Η αύξηση της τιμής P_1 κατά 25% μας δίνει την τιμή P_2 : όπου

$$P_2 = P_1 + 0,25 * P_1 = 250$$

Στην τιμή των $P_2 = 250$ Ευρώ. η συνολική δαπάνη είναι 62.500 δηλ. $P_2 \cdot Q_2 = 62.500 \text{ €}$
 $\Leftrightarrow Q_2 = 250$

Υπολογίζουμε την ελαστικότητα ζήτησης από τα δεδομένα $P_1 = 200$, $Q_1 = 300$, $P_2 = 250$, $Q_2 = 250$

$$E_p = \frac{\frac{Q_T - Q_A}{Q_A}}{\frac{P_T - P_A}{P_A}} \Leftrightarrow E_p = \frac{\frac{250 - 300}{300}}{\frac{250 - 200}{200}} \Leftrightarrow E_p = -\frac{2}{3} = -0,66667$$

β) Επειδή η ελαστικότητα ζήτησης είναι κατ' απόλυτον τιμή μικρότερη από την μονάδα $|ED| = 0,6667$ για να αυξήσει τα έσοδα της η επιχείρηση πρέπει να αυξήσει την τιμή του προϊόντος.

Η σταυροειδής ελαστικότητα

Οι διάφορες ελαστικότητες όπως η ζήτησης, δηλαδή ως προς την τιμή του ίδιου αγαθού, ως προς την τιμή άλλου αγαθού, και ως προς το εισόδημα, έχουν εννοιολογική ομοιότητα. Ο τύπος είναι ίδιος και προσαρμόζεται

Η έννοια της ελαστικότητας, που αναπτύχθηκε πιο πάνω, σε σχέση με τις μεταβολές της τιμής και ποσότητας του ίδιου αγαθού, μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για τις μεταβολές της ζητούμενης ποσότητας ενός αγαθού σε σχέση με τις μεταβολές της τιμής ενός άλλου αγαθού.

Συμβολικά, η σταυροειδής ελαστικότητα γράφεται, για την περίπτωση αγαθών X και Y, ως εξής:

$$E_p = \frac{\text{ποσοστιαία μεταβολή της ποσότητας του } Y}{\text{ποσοστιαία μεταβολή της ποσότητας του } X} \Leftrightarrow E_p = \frac{\%DQ}{\%DP}$$

$$E_{xy} = \frac{dQ_y}{dP_x} * \frac{P_x}{Q_y}$$

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΘΑ ΕΧΟΥΜΕ ΥΠΟΨΗ ΜΑΣ ΠΑΝΤΑ ΤΟ Θ.Υ.Α.Σ.

Να ερμηνεύσεις την σταυροειδή ΜΕ Θ.Υ.Α.Σ.

Όταν το πρόσημο της E_{xy} είναι αρνητικό (όταν δηλαδή μια αύξηση της τιμής του αγαθού Y οδηγεί σε μείωση της ζητούμενης ποσότητας του X τότε τα αγαθά είναι συμπληρωματικά. Αντίθετα όταν το πρόσημο είναι θετικό (όταν δηλαδή έχουμε μια αύξηση της τιμής του αγαθού Y που οδηγεί σε αύξηση της ζητούμενης ποσότητας του X τότε τα αγαθά είναι υποκατάστατα

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΕΙΔΟΥΣ ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Έστω ότι η σταυροειδής ελαστικότητα $E_{xy} = -2$ και η τιμή του αγαθού y $P_y = 12$ τότε η ερμηνεία της έχει ως εξής :

Αν η τιμή του αγαθού y από 12 **αυξηθεί (μειωθεί)** κατά 1% τότε η ζητούμενη ποσότητα του X θα **μειωθεί (αυξηθεί)** κατά το ποσό της ελαστικότητας *1% δηλαδή $2*1\%=2\%$

Αντίθετα αν $E_{xy} = +2$ και η τιμή του αγαθού y $P_y = 11$ τότε η ερμηνεία της έχει ως εξής :

Αν η τιμή του αγαθού y από 12 **αυξηθεί (μειωθεί)** κατά 1% τότε η ζητούμενη ποσότητα του X θα **αυξηθεί (μειωθεί)** κατά το ποσό της ελαστικότητας *1% δηλαδή $2*1\%=2\%$.

Η εισοδηματική ελαστικότητα

Με τρόπο ανάλογο με τους προηγούμενους ορισμούς της ελαστικότητας μπορούμε να ορίσουμε και την εισοδηματική ελαστικότητα, που είναι ο λόγος της ποσοστιαίας μεταβολής της ζητούμενης ποσότητας προς την ποσοστιαία μεταβολή του εισοδήματος των καταναλωτών

Ο τύπος δεν αλλάζει απλά γράφεται

$$E_M = \frac{\text{ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΖΗΤΟΥΜΕΝΗΣ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ}}{\text{ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ}}$$

Για παράδειγμα, έστω ότι μία ποσοστιαία αύξηση του εισοδήματος των καταναλωτών κατά 10% έχει ως συνέπεια την αύξηση της κατανάλωσης ενός προϊόντος X κατά 8%. Η εισοδηματική ελαστικότητα που προκύπτει, με τα δεδομένα αυτά, είναι

$$E_M = \frac{8\%}{10\%} = 0,8$$

Στο παράδειγμα αυτό, η εισοδηματική ελαστικότητα της ζήτησης είναι θετική. **Τα αγαθά των οποίων η ζήτηση αυξάνεται, όταν το εισόδημα αυξάνεται, ονομάζονται κανονικά ή ανώτερα αγαθά.** Η εισοδηματική ελαστικότητα των αγαθών αυτών είναι θετική. Αυτό δεν ισχύει, όμως, για όλα τα αγαθά. **Τα αγαθά των οποίων η ζήτηση μειώνεται, όταν το εισόδημα αυξάνεται, ονομάζονται κατώτερα αγαθά.** Μια άλλη διάκριση με βάση την εισοδηματική ελαστικότητα είναι ανάμεσα σε πολυτελή αγαθά ή αγαθά πολυτελείας και σε στοιχειώδη αγαθά ή αγαθά πρώτης ανάγκης. **Κατώτερα είναι τα χαμηλής ποιότητας αγαθά για τα οποία υπάρχουν ανώτερης ποιότητας υποκατάστατα.** Οι χαμηλές εισοδηματικές τάξεις ικανοποιούν τις ανάγκες τους με χαμηλότερης ποιότητας προϊόντα (ηλιέλαιο αντί για ελαιόλαδο). Όταν το εισόδημα αυξάνεται, αρχίζουν να καταναλώνουν υψηλότερης ποιότητας προϊόντα, μειώνοντας τη ζήτηση για τα χαμηλότερης ποιότητας. Π.χ. αγοράζουν βιολογικά όσπρια αντί αυτών που παράγονται με τους συμβατικούς τρόπους, αγοράζουν ρούχα επώνυμης μάρκας αντί για ρούχα ανωνύμων παραγωγών, κ.λπ

ΕΠΟΜΕΝΩΣ

τι θα πρέπει να θυμάμαι ΣΟΣ

ΕΑΝ $E_M > 0$ ΤΟΤΕ ΤΟ ΑΓΑΘΟ ΕΙΝΑΙ ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΤΟΤΕ ΜΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΟΔΗΓΕΙ ΣΕ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΑΓΑΘΩΝ

$$M \Leftrightarrow Q_D$$

ΕΑΝ $E_M < 0$ ΤΟΤΕ ΤΟ ΑΓΑΘΟ ΕΙΝΑΙ ΚΑΤΩΤΕΡΟ ΚΑΙ ΤΟΤΕ ΜΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΟΔΗΓΕΙ ΣΕ ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ

$$M \Leftrightarrow Q_D$$

ΕΑΝ $E_M > 1$ ΤΟΤΕ ΤΟ ΑΓΑΘΟ ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ

ΕΑΝ $E_M < 1$ ΤΟΤΕ ΤΟ ΑΓΑΘΟ ΕΙΝΑΙ ΠΡΩΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ Ή ΒΑΣΙΚΟ

Όταν η εισοδηματική ελαστικότητα είναι =0 τότε τα αγαθά ονομάζονται ουδέτερα .

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΕΣΤΩ ΟΤΙ $E_M = -0,8$ ερμηνεία

Αν το εισόδημα M έστω από 1000 € **αυξηθεί (μειωθεί)** κατά 1% τότε η ζητούμενη ποσότητα θα **μειωθεί(αυξηθεί)** κατά $0,8 \cdot 1\% = 0,8\%$

ΕΣΤΩ ΟΤΙ $E_M = 1,2$ ερμηνεία

Αν το εισόδημα M έστω από 1000 € **αυξηθεί (μειωθεί)** κατά 1% τότε η ζητούμενη ποσότητα θα **αυξηθεί (μειωθεί)** κατά $0,8 \cdot 1\% = 0,8\%$.

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

- Το είδος της ανάγκης όσο πιο βασικό είναι ένα αγαθό τόσο μειώνεται το ποσοστό του εισοδήματος που δαπανάται σε αυτό καθώς αυξάνεται η τιμή του.
- Το αρχικό επίπεδο εισοδήματος και η κατηγοριοποίηση μεταξύ των αγαθών .
- Ο χρόνος που χρειάζεται μέχρι να προσαρμοσθεί η κατανάλωση στις μεταβολές του εισοδήματος.

Άσκηση 18 κεφ 2 βιβλίο

Το ετήσιο εισόδημα της Ιφιγένειας αυξάνεται κατά 400€ και η Ιφιγένεια αυξάνει την κατανάλωση του παγωτού κατά 10%. Η εισοδηματική ελαστικότητα είναι 1,2. Να υπολογίσετε το νέο εισόδημα της Ιφιγένειας.

ΛΥΣΗ

Η λέξη κλειδί είναι ότι το εισόδημα αυξάνεται κατά 400€. Αυτό σημαίνει ότι η μεταβολή είναι $\Delta M = 400$. ΕΦΟΣΟΝ ΜΟΥ ΔΙΝΟΝΤΑΙ ΝΟΥΜΕΡΑ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΑ ΔΟΥΛΕΥΩ ΤΟΝ ΤΥΠΟ

$$E_M = \frac{\frac{\Delta Q}{Q}}{\frac{\Delta M}{M}} \Leftrightarrow 1,2 = \frac{10\%}{\frac{M_T - M_A}{M_A}} \Leftrightarrow 1,2 = \frac{10\% * M_A}{M_T - M_A} \Leftrightarrow 1,2 = \frac{0,1 * M_A}{400} \Leftrightarrow$$

$$480 = 0,1 * M_A \Leftrightarrow M_A = \frac{480}{0,1} \Leftrightarrow$$

$$M_A = 4800$$

ΕΠΟΜΕΝΩΣ ΤΟ ΤΕΛΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΘΑ ΕΙΝΑΙ $4800 + 400 = 5200€$

Προσοχή μεγάλη στην ερμηνεία της εισοδηματικής ελαστικότητας . ΣΟΥΠΕΡ ΣΟΣ ΣΟΣΟΣ ΣΟΣ

ΑΣΚΗΣΗ

Η συνολική ζήτηση για τα αγαθά **A** και **B** σε δύο διαδοχικά έτη ήταν: Για το αγαθό **A** είναι 25.000 και 30.000 μονάδες αντίστοιχα. Για το αγαθό **B** 10.000 και 8.000 μονάδες αντίστοιχα. Αν το εισόδημα από το ένα έτος στο άλλο αυξήθηκε κατά 10%, να υπολογιστεί η εισοδηματική ελαστικότητα των αγαθών.

Λύση

Εάν το εισόδημα αυξήθηκε κατά 10% μπορούμε να θέσουμε $Y_1=100$ και $Y_2=110$ ακόμη έχουμε $Q_1=25.000$, $Q_2=30.000$, και να υπολογίσουμε την εισοδηματική ελαστικότητα.

Αγαθό Α

$$E_M = \frac{\frac{\Delta Q}{Q}}{\frac{\Delta M}{M}} = \frac{\frac{30.000 - 25.000}{25.000}}{\frac{110 - 100}{100}} = 2$$

Αγαθό Β

$$E_M = \frac{\frac{\Delta Q}{Q}}{\frac{\Delta M}{M}} = \frac{\frac{8000 - 10.000}{10.000}}{\frac{110 - 100}{100}} = -2$$

Αφού η εισοδηματική ελαστικότητα είναι $E_x=2$ και $E_\psi=-2$ αντίστοιχα, συμπεραίνουμε ότι το Α είναι 'κανονικό αγαθό', ενώ το Β είναι 'κατώτερο αγαθό'

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΜΕ ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ

1) Η Συνολική δαπάνη των καταναλωτών για ένα αγαθό αυξάνεται όταν
α) η τιμή του αγαθού μειώνεται και η ελαστικότητα της ζήτησης του είναι σε απολυτή τιμή ίση με τη μονάδα .

β) η τιμή του αγαθού μειώνεται και η ζήτηση του είναι ανελαστική

γ) η τιμή του αγαθού αυξάνεται και η ζήτηση του είναι ελαστική

δ) η τιμή του αγαθού μειώνεται και η ζήτηση του είναι ελαστική

ΣΩΣΤΟ ΤΟ Δ

2) Μια αύξηση της τιμής του αγαθού X κατά 25% είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση της κατανάλωσης του αγαθού κατά 50%. Αυτό σημαίνει ότι η ελαστικότητα ζήτησης ως προς τη τιμή είναι

A) 1/2

β) -2

γ) 2

δ) -1/2

ΣΩΣΤΟ ΤΟ Β

3) Αν η τιμή ενός αγαθού παραμένει σταθερή καθώς η ζητούμενη ποσότητα του μεταβάλλεται, η ελαστικότητα της ζήτησης ως προς τη τιμή είναι

A) <0

β) άπειρη

γ) ίση με μονάδα

δ) 0 (μηδέν)

ΣΩΣΤΟ ΤΟ Β

4) Αν η ελαστικότητα ζήτησης ως προς τη τιμή για ένα αγαθό είναι -0,3 μια αύξηση της τιμής του

A) δεν μεταβάλλει τη συνολική δαπάνη των καταναλωτών

B) θα αυξήσει τη συνολική δαπάνη των καταναλωτών

Γ) θα μειώσει τη συνολική δαπάνη των καταναλωτών

Δ) θα αυξήσει τα κέρδη των επιχειρήσεων.

ΣΩΣΤΟ ΤΟ Β

5) Η ελαστικότητα ζήτησης για ένα αγαθό είναι ίση με -2 αυτό έχει ως αποτέλεσμα :

A) μια αύξηση της τιμής κατά 1% θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της ζητούμενης ποσότητας κατά 2%

B) μια αύξηση της ζητούμενης ποσότητας του αγαθού κατά 1% θα έχει ως αποτέλεσμα μια μείωση της τιμής κατά 2%

Γ) μια αύξηση της τιμής κατά 2% θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της ζητούμενης ποσότητας κατά 1%

Δ)) μια αύξηση της τιμής κατά 1% θα έχει ως αποτέλεσμα την μείωση της ζητούμενης ποσότητας κατά 2%

ΣΩΣΤΟ ΤΟ Β